

ปัญหากฎหมายในสัญญาแฟคเตอริง
(สัญญารับซื้อ และให้บริการเกี่ยวกับบัญชีลูกหนี้การค้า)

นายสตีลย์ เสนสุภา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-856-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018851 117866943

LEGAL PROBLEMS IN FACTORING CONTRACTS

Mr. Satit Sensupa

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-856-4

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สฤติย์ เสนสุภา : ปัญหากฎหมายในสัญญาแฟคเตอริง (สัญญารับซื้อและให้บริการเกี่ยวกับบัญชีลูกหนี้การค้า) (LEGAL PROBLEMS IN FACTORING CONTRACTS) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ. อธิพันธุ์ เชื้อบุญชัย, 229 หน้า, ISBN 974-582-856-4

แฟคเตอริง (Factoring) หรือการรับซื้อและให้บริการเกี่ยวกับบัญชีลูกหนี้การค้า เป็นการจัดหาเงินทุนและให้บริการเกี่ยวกับหนี้การค้าให้กับธุรกิจ โดยผู้ซื้อบัญชี (Factor) ซื้อบัญชีลูกหนี้ (Account Receivable) ซึ่งเกิดจากการขายสินค้าหรือการให้บริการของผู้ขายบัญชี (Supplier : ผู้ส่งของ) และหลังจากนั้น ผู้ซื้อบัญชี (Factor) จะเป็นผู้ติดตามเรียกชำระเงินตามหนี้จากลูกหนี้ (debtor) รวมทั้งทำหน้าที่ในการบริหารบัญชีลูกหนี้ และให้บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงในการทำแฟคเตอริงระหว่างผู้ซื้อบัญชี (Factor) กับผู้ขายบัญชี (Supplier) การก่อตั้งความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งสามฝ่าย คือ ผู้ซื้อบัญชี (Factor) ผู้ขายบัญชี (Supplier) และลูกหนี้ (Debtor) เกิดจากสัญญาที่เรียกว่า สัญญาแฟคเตอริง (Factoring Contract) แต่เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทย ไม่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับแฟคเตอริง ดังนั้นสัญญาแฟคเตอริงจึงปรับใช้กับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมสัญญา และว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้องเฉพาะในส่วนที่มีการโอนสิทธิเรียกร้องในหนี้การค้า และโดยที่สัญญาแฟคเตอริงยังมีข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สำคัญอื่น ๆ อีก เช่น การบริหารบัญชีลูกหนี้ การติดตามเรียกเก็บหนี้ การจัดทำรายงานเกี่ยวกับการชำระหนี้ เป็นต้น จึงมีปัญหาว່ว่าความสัมพันธ์อันเกิดจากสัญญาแฟคเตอริงนี้ควรบังคับใช้ตามกฎหมายใดแน่

วิทยานิพนธ์นี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงลักษณะทางกฎหมายของสัญญาแฟคเตอริง โดยพิจารณาว่าเป็นสัญญาประเภทใด จะสามารถจัดสัญญาแฟคเตอริงเข้า เป็นสัญญาใดตามบรรพ 3 เอกเทศสัญญาของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ รวมทั้งพิจารณาถึงการเกิดของสัญญาแฟคเตอริง ผลของสัญญาและการสิ้นสุดของสัญญา ทั้งนี้ก็เพื่อหาข้อสรุปว่ากฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะบังคับใช้กับสัญญาแฟคเตอริงหรือไม่ การทำวิทยานิพนธ์นี้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร โดยการรวบรวมข้อมูลจากบทความ หนังสือ เอกสารต่าง ๆ และข้อมูลจากผู้ประกอบธุรกิจแฟคเตอริง และมีขอบเขตในการศึกษาวิจัย เฉพาะปัญหาด้านกฎหมายของสัญญาแฟคเตอริงตามกฎหมายเอกชนของประเทศไทย เท่านั้น แต่ก็มีส่วนที่ศึกษาถึงแฟคเตอริงของต่างประเทศ และแฟคเตอริงระหว่างประเทศ (International Factoring) อยู่ด้วยบางส่วน เพื่อใช้สำหรับ เปรียบ เทียบกับแฟคเตอริงของประเทศไทย จากการศึกษาวิจัยพบว่า สัญญาแฟคเตอริงไม่อาจจัดเป็นสัญญาใดตามบรรพ 3 เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการปรับใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้อง กับการโอนสิทธิเรียกร้องตามสัญญาแฟคเตอริงนั้นมีความไม่เหมาะสมอยู่หลายประการ จึงเสนอแนะให้มีการบัญญัติกฎหมาย เฉพาะขึ้น ใช้กับธุรกิจแฟคเตอริงและสัญญาแฟคเตอริง

ภาควิชานิติศาสตร์
สาขาวิชานิติศาสตร์ (กฎหมายธุรกิจ)
ปีการศึกษา2535

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C170724 : MAJOR LAW

KEY WORD: FACTORING/CONTRACT/ASSIGNMENT OF RIGHTS

SATIT SENSUPA : LEGAL PROBLEMS IN FACTORING CONTRACTS. THESIS
ADVISOR : ASST. PROF. TITHIPHAN CHUERBOONCHAI, 229 PP.
ISBN 974-582-856-4

Factoring is a business whereby the factor provides funds to business enterprises by purchasing their accounts receivable arising from sale of goods or services, after which the factor collects payment of such debts from the debtors, manages the accounts receivable and provides other related services depending on the agreement between the factor and the supplier. The relationship among the three parties, i.e., the factor, the supplier and the debtor, arises from an agreement called a factoring contract. At present Thailand has no specific law dealing with factoring, and factoring contracts are therefore governed by the general provisions of the Civil and Commercial Code regarding juristic acts, contracts and, specifically, those regarding transfer of claims, because factoring involves assignment of rights in the accounts receivable. Further, factoring contracts also contain other significant terms and conditions, such as management of accounts receivable, debt collection, preparation of reports on payment of debts. There is, therefore, a question of what law should govern the relationship arising from the factoring contract.

This thesis is intended to study and analyze the legal aspects of factoring contracts by considering the nature of such contracts and whether they can be classified as a type of contract under Book III, Specific Contracts, of the Civil and Commercial Code. The thesis also examines the formation, effect and rescission of factoring contracts, in order to reach a conclusion as to whether the currently applicable law is appropriate or whether it is necessary to enact specific legislation to deal with factoring. The preparation of this thesis involved researching documents and gathering information from articles, books, materials and information in the possession of the operators of factoring businesses. The scope of the study focusses primarily on the legal problems of factoring contracts in terms of Thailand's private law. However, the study also covers certain factoring businesses conducted abroad and international factoring for the purpose of comparison with factoring in Thailand. From the study it is concluded that factoring contracts should not be classified as a type of contract under Book III, Specific Contracts, of the Civil and Commercial Code. Further, the application of the Civil and Commercial Code provisions concerning transfer of claims to the assignment of rights under factoring contracts is not appropriate in certain respects. It is therefore recommended that separate legislation be introduced to deal with the factoring business and factoring contracts.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์ (กฎหมายธุรกิจ)
ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิติสด.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์
ธิดิพนธ์ เชื้อบุญชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการ
ทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด และผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์
อาจารย์ เกริก วัฒนกุล อาจารย์ สนิท นิตธรรมมาศ และอาจารย์ ศักดา วัฒนโชติวัฒน์ ซึ่ง
กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง รวมทั้ง
ทั้งกรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณ คุณพดพิพงษ์ ศรีมาจันทร์
แห่งธนาคารแห่งประเทศไทย Mr. Gene D. Garfield แห่ง บริษัท วิกเคอร์รี่ แอนด์วอร์ชีย์
จำกัด คุณวิชัย นิมมานสมบูรณ์ แห่งบริษัท แซนด์เลอร์ และทองเอก จำกัด คุณวีรวงศ์
วรินทร์กิตติกุล และบุคคลอื่น ๆ อีกหลายท่านที่ไม่ได้ระบุนามไว้ในที่นี้ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือและ
สนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

เนื่องจากทุนในการทำวิทยานิพนธ์บางส่วนได้รับทุนอุดหนุนจากธนาคารกสิกรไทย จำกัด
และนอกจากนี้บริษัทอยุธยาอินเตอร์เนชั่นแนลแพคเตอर्स จำกัด ได้กรุณาอนุญาตให้นำเอาสัญญา
แพคเตอริงที่ใช้ในกิจการของบริษัทลงพิมพ์ในภาคผนวกของวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณ
สถาบันทั้งสองแห่งมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ซึ่งเป็นผู้ให้กำลังใจและสนับสนุน
การศึกษาของผู้เขียนมาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทนำ.....	1
บทที่	
1 บททั่วไป	
ความหมายของแพคเตอริ่ง.....	6
ความเป็นมาและวิวัฒนาการของแพคเตอริ่ง.....	11
แนวความคิดในการทำแพคเตอริ่ง.....	14
ประเภทของแพคเตอริ่ง.....	15
1. แบ่งตามระดับความรับผิดชอบในการบริหารหนี้.....	15
2. แบ่งตามลักษณะความเสี่ยง.....	18
3. แบ่งตามลักษณะการค้า.....	19
ขั้นตอนและวิธีการทำแพคเตอริ่ง.....	19
1. ขั้นตอนและวิธีการทำแพคเตอริ่งภายในประเทศ.....	19
1.1 ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง.....	20
1.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	20
1.3 ข้อดีและข้อเสียของแพคเตอริ่งภายในประเทศ.....	25
2. ขั้นตอนและวิธีการทำแพคเตอริ่งระหว่างประเทศ.....	26
2.1 ลักษณะการดำเนินงาน.....	26
2.1.1 เครือข่ายของแพคเตอริ่งระหว่างประเทศ.....	26
2.1.2 ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง.....	28

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ.....	28
2.1.4 ประเภทของแพคเตอริ่งระหว่างประเทศ.....	31
2.1.5 ข้อดีและข้อเสียของแพคเตอริ่งระหว่างประเทศ.....	35
ชนิดของสัญญาแพคเตอริ่ง.....	37
กฎหมายและข้อบังคับที่ใช้กับแพคเตอริ่งระหว่างประเทศ.....	41
1. ข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติของกลุ่มหรือ เครือข่ายแพคเตอริ่งระหว่างประเทศ.....	42
2. อนุสัญญาแพคเตอริ่งระหว่างประเทศ.....	44
2 แพคเตอริ่งในต่างประเทศและในประเทศไทย	
ประเทศอังกฤษ.....	54
1. ประวัติและลักษณะการดำเนินงาน.....	54
2. กฎหมายที่ใช้บังคับ.....	57
ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	62
1. ประวัติและลักษณะการดำเนินงาน.....	62
2. กฎหมายที่ใช้บังคับ.....	65
ประเทศเยอรมนี.....	66
1. ประวัติและลักษณะการดำเนินงาน.....	66
2. กฎหมายที่ใช้บังคับ.....	67
ประเทศสิงคโปร์.....	69
1. ประวัติและลักษณะการดำเนินงาน.....	69
2. กฎหมายที่ใช้บังคับ.....	70
แพคเตอริ่งในประเทศไทย.....	71
1. กำเนิดและวิวัฒนาการ.....	71
2. กลุ่มธุรกิจที่ประกอบกิจการแพคเตอริ่งในประเทศไทย.....	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. ลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจแพคเตอริงในประเทศไทย.....	77
4. วิธีการทำแพคเตอริงของประเทศไทย.....	80
5. ปัญหาของธุรกิจแพคเตอริงในประเทศไทย.....	83
3 สัญญาแพคเตอริงและหลักกฎหมายที่ใช้กับสัญญาแพคเตอริง	
1. ความหมายของสัญญาแพคเตอริง.....	88
2. ข้อกำหนดที่สำคัญของสัญญาแพคเตอริง.....	89
3. ลักษณะของสัญญาแพคเตอริง.....	92
4. การเกิดสัญญาแพคเตอริง.....	100
4.1 คำเสนอในสัญญาแพคเตอริง.....	100
4.2 คำสนองในสัญญาแพคเตอริง.....	103
4.3 ก่อให้เกิดสัญญาแพคเตอริง.....	106
5. ผลแห่งสัญญาแพคเตอริง.....	110
5.1 หน้าที่ของผู้ซื้อบัญชี.....	110
5.2 หน้าที่ของผู้ขายบัญชี.....	112
5.3 สิทธิและหน้าที่ของลูกหนี้.....	113
6. การให้ลักษณะทางกฎหมายของสัญญาแพคเตอริง.....	115
6.1 สัญญาแพคเตอริงกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา.....	115
6.2 สัญญาแพคเตอริงกับเอกเทศสัญญา.....	116
6.2.1 สัญญาแพคเตอริงกับสัญญาซื้อขาย.....	116
6.2.2 สัญญาแพคเตอริงกับสัญญาจ้างทำของ.....	117
6.2.3 สัญญาแพคเตอริงกับสัญญาค้ำประกัน จำนอง และจำนำ.....	118

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
6.2.4 สัญญาแพคเตอริงกับสัญญาตัวแทน	119
7. การปรับกฎหมายใช้กับสัญญาแพคเตอริง	
7.1 ปัญหาจากการปรับใช้สัญญาแพคเตอริงกับประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้อง	123
7.2 ปัญหากฎหมายอื่น ๆ	132
8. การสิ้นสุดของสัญญาแพคเตอริง	134
4 บทสรุปและข้อ เสนอแนะ	138
บรรณานุกรม	145
ภาคผนวก	153
ประวัติผู้เขียน	229

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจแฟคเตอริง (Factoring) หรือ การรับซื้อและให้บริการเกี่ยวกับบัญชีลูกหนี้การค้า* แม้จะเป็นสิ่งใหม่ในวงการธุรกิจของประเทศไทย แต่ปัจจุบันก็มีการทำแฟคเตอริงอย่างกว้างขวางในประเทศแถบยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และขยายตัวสู่เอเชีย เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และในทวีปอาฟริกาบางประเทศ แฟคเตอริงมีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆในวงการเงินและอุตสาหกรรมทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดยช่วยแก้ปัญหาเงินทุนหมุนเวียนให้กับธุรกิจขนาดกลาง หรือขนาดเล็กที่ขายสินค้า หรือให้บริการในระบบเงินเชื่อ และไม่อาจขอสินเชื่อจากธนาคาร หรือสถาบันการเงินอื่น ๆ ได้เพราะขาดหลักประกัน หน่วยงานทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชนของประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ ต่างก็มองเห็นบทบาทที่สำคัญของแฟคเตอริงในธุรกิจการเงินของประเทศจึงได้มีความพยายามในการพัฒนา และส่งเสริมธุรกิจแฟคเตอริงให้แพร่หลายมากขึ้น บางประเทศได้บัญญัติกฎหมายออกมารองรับธุรกิจแฟคเตอริงหรือมีนโยบายที่แน่นอนในการสนับสนุนและส่งเสริม ทำให้ธุรกิจแฟคเตอริง ขยายตัวไปตามความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศ

ในวงการค้าระหว่างประเทศปัจจุบันก็มีการใช้บริการแฟคเตอริงกว้างขวางมากขึ้น และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการค้าและให้บริการ ผู้ประกอบกิจการแฟคเตอริงของประเทศต่างๆ ได้รวมตัวกันเป็นสมาคมหรือเครือข่ายของแฟคเตอริง เพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดต่อแลกเปลี่ยน

* คำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้ยึดถือตามที่ใช้ในอนุสัญญาแฟคเตอริงระหว่างประเทศ ซึ่งจัดร่างโดย UNIDROIT เนื่องจากยังไม่มีการบัญญัติคำศัพท์เหล่านี้เป็นภาษาไทยอย่างเป็นทางการ ผู้เขียนจึงเลือกแปลเฉพาะบางคำที่จำเป็นต้องใช้โดยวงเล็บภาษาอังกฤษกำกับไว้เพื่อมิให้สับสน

ข้อมูล และให้บริการระหว่างประเทศ โดยมีข้อบังคับ ระเบียบและธรรมเนียมปฏิบัติในการทำแฟคเตอริงใช้ในระหว่างสมาชิก เนื่องจาก ธรรมเนียมปฏิบัติในการทำแฟคเตอริง และหลักกฎหมายของประเทศต่าง ๆ ที่ใช้บังคับกับธุรกิจแฟคเตอริง มีความแตกต่างกัน ในปี พ.ศ. 2531 สถาบันระหว่างประเทศเพื่อความเป็นเอกภาพของกฎหมายเอกชน หรือ UNIDROIT (INTERNATIONAL INSTITUTE FOR THE UNIFICATION OF PRIVATE LAW) จึงได้ยกร่าง อนุสัญญาแฟคเตอริงระหว่างประเทศ (DRAFT CONVENTION ON INTERNATIONAL FACTORING) ให้ประเทศต่าง ๆ พิจารณารับรอง โดยมีเจตนารมณ์ที่จะให้หลักเกณฑ์ที่สำคัญเกี่ยวกับธุรกิจแฟคเตอริง เป็นเอกภาพกัน เพื่อความแน่นอนทางการค้า และส่งเสริมการประกอบกิจการแฟคเตอริง

สำหรับประเทศไทย ธุรกิจแฟคเตอริงกำลังมีบทบาทมากขึ้นเรื่อย ๆ ในธุรกิจการเงิน แม้ว่า บริษัทที่ประกอบธุรกิจแฟคเตอริงโดยตรงยังมีไม่มากนัก แต่ก็มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มมากขึ้น ในระยะเวลาที่ผ่านมาธุรกิจแฟคเตอริงได้ช่วยแก้ปัญหาเงินทุนหมุนเวียนให้กับธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็กได้มาก โดยมีอัตราการเจริญเติบโตประมาณร้อยละ 30 ต่อปี เนื่องจากธุรกิจแฟคเตอริงในประเทศไทย อยู่ในระยะเริ่มต้น จึงมีผู้รู้จักไม่มากนัก ทำให้ประสบปัญหาด้านความรู้ ความเข้าใจ และปัญหาด้านภาพพจน์ ว่าการนำบัญชีลูกหนี้มาขายนั้นเป็นภาวะที่กิจการมีปัญหาด้านการเงิน ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของธุรกิจแฟคเตอริงในประเทศไทย ซึ่งผู้ประกอบการแฟคเตอริงเสนอออกมาก็คือ ขาดความแน่นอนในการดำเนินธุรกิจ เพราะไม่มีกฎหมายเฉพาะรองรับ และเกี่ยวกับปัญหากฎหมายของธุรกิจแฟคเตอริงนี้ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยได้สรุปเสนอในรายงานวิจัยเรื่อง "มาตรการระดับมหภาคและนโยบายมาตรการภาษีอากรและสิทธิประโยชน์" ให้มีกฎหมายเฉพาะออกมารองรับธุรกิจแฟคเตอริง

ธุรกิจแฟคเตอริงมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากธุรกิจอื่น ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ทั้งในด้านการจัดการและการเงิน การทำแฟคเตอริงประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การตรวจสอบสิทธิของบัญชีการค้า การพิจารณาอนุมัติวงเงิน การทำสัญญา รวมทั้งการให้บริการต่าง ๆ หลังจากตกลงทำแฟคเตอริง เช่น จัดทำรายงานการชำระหนี้ การติดตามเรียกเก็บหนี้ เนื่องจากบริการของแฟคเตอริงมีหลายประเภท ทางปฏิบัติของผู้ประกอบกิจการแฟคเตอริง

ก็มีความแตกต่างกันหลายประการ จึงมีการถกเถียงกันอยู่เสมอถึงขอบเขตและความหมายของแพคเตอริง ว่าควรจะกำหนดเช่นไรแน่ นอกจากนี้ในการทำสัญญาแพคเตอริง ส่วนใหญ่มักจะมีการโอนสิทธิเรียกร้องของหนี้การค้ำนี้ เป็นส่วนที่สำคัญของสัญญา กฎหมายที่ปรับใช้กับสัญญาแพคเตอริงก็มักจะเป็นหลักกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้อง ของแต่ละประเทศที่มีการทำแพคเตอริง แม้แต่ในประเทศไทยการทำแพคเตอริง หรือสัญญาแพคเตอริง ก็ปรับใช้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้อง แต่ก็มีกรณีตั้งข้อสงสัยเสมอว่าการทำแพคเตอริง อาจไม่มีการโอนสิทธิเรียกร้องก็ได้ และสัญญาแพคเตอริงอาจปรับกฎหมายลักษณะอื่นมาใช้บังคับได้ฉะนั้นเพื่อความแน่นอนในการบังคับใช้สัญญาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาอย่างจริงจัง เกี่ยวกับสัญญาแพคเตอริง และกฎหมายที่จะใช้บังคับกับการทำสัญญาแพคเตอริงของประเทศไทย ว่าสัญญาแพคเตอริงนั้นมีลักษณะเป็นสัญญาอะไรแน่ การนำหลักกฎหมายว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้อง มาปรับใช้นั้นมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่และศึกษาถึงการเกิดสัญญาสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญา รวมตลอดถึงการสิ้นสุดของสัญญาเพื่อ หาข้อสรุปว่า ธุรกิจแพคเตอริงและสัญญาแพคเตอริงนั้น ควรปรับใช้กับกฎหมายลักษณะใดของประเทศไทย และมีความจำเป็นเพียงไรที่จะต้องมีการออกกฎหมายเฉพาะออกมารองรับธุรกิจแพคเตอริง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงลักษณะทางกฎหมายของสัญญาแพคเตอริงว่าเป็นสัญญาประเภทใด และสามารถจัดเข้าเป็นสัญญาใดตามบรรพ 3 เอกเทศสัญญาของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่
2. เพื่อพิจารณาถึงการเกิดของสัญญาแพคเตอริง ผลของสัญญาและการสิ้นสุดของสัญญา
3. เพื่อพิจารณาและเสนอแนะว่ามีความจำเป็นต้องออกกฎหมายเฉพาะมารองรับธุรกิจแพคเตอริงหรือไม่

3. วิธีการวิจัยและของเขตการศึกษาวิจัย

วิธีการวิจัยเรื่องนี้ใช้การวิจัยเอกสาร โดยการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือบทความ รวมทั้งเอกสารข้อมูลจากบริษัทต่าง ๆ ที่ประกอบธุรกิจแพคเตอริง ศึกษาวิเคราะห์ประกอบกับ วิธีปฏิบัติในการทำแพคเตอริงของผู้ประกอบการ

ขอบเขตการศึกษาวิจัย มุ่งศึกษาวิจัยปัญหาทางด้านกฎหมายที่ใช้บังคับกับสัญญาแพคเตอริง และกิจการแพคเตอริง โดยเน้นวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะของสัญญาแพคเตอริง ผลของสัญญาการสิ้นสุดของสัญญา เพื่อหาข้อสรุปว่าสัญญาแพคเตอริง ควรปรับใช้กับกฎหมายลักษณะใดของประเทศไทยและมีความจำเป็นหรือไม่ ที่จะมีกฎหมายเฉพาะมารองรับธุรกิจแพคเตอริง และสัญญาแพคเตอริง

4. สมมติฐานของการวิจัย

- 1) สัญญาแพคเตอริงเป็นสัญญาไม่มีชื่อ ที่ไม่อาจจัดเข้าได้ในประเภทใดของ เอกเทศสัญญา ตามบรรพ 3 ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- 2) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการโอนสิทธิ เรียกร้องไม่เหมาะสมเพียงพอที่จะนำมาใช้บังคับกับสัญญาแพคเตอริง
- 3) การไม่มีกฎหมายเฉพาะรองรับ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและขยายตัวของธุรกิจแพคเตอริง

5. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

- 1) ทำให้ทราบแนวความคิด ที่มาและวิวัฒนาการของการทำแพคเตอริง
- 2) ทำให้ทราบความหมาย และลักษณะของการทำแพคเตอริง
- 3) ทำให้ทราบถึงลักษณะของสัญญาแพคเตอริง หลักการทำสัญญา และผลของสัญญา
- 4) ทำให้ทราบถึงหลักกฎหมายที่ใช้บังคับกับสัญญาแพคเตอริง

5) ทำให้ทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นว่า ควรจะมีกฎหมายเฉพาะออกมารองรับ
การทำแพคเตอริงหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้หาทางช่วยเหลือและแก้
ไขต่อไป